

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Ligestillingsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 30. marts 2020
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Rebekka Have Enevold-
sen
Sagsnr.: 2020-0032/15-0023
Dok.: 1422860

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 60 (Alm. del), som Folketingets
Ligestillingsudvalg har stillet til justitsministeren den 4. marts 2020.
Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Samira Nawa (RV).

Nick Hækkerup

/

Maria Holm

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 60 (Alm. del) fra Folketingets Ligestillingsudvalg:

”Er ministeren åben for at undersøge forskellige værktøjer, bl.a. indsatser fra andre lande, med henblik på at gøre mere for at bekæmpe digitale krænkelser i Danmark, herunder bl.a. at skærpe straffen, så hævnporno straffes som seksualforbrydelser og at stille sociale medier mere til ansvar?”

Svar:

1. Jeg mener, at alle danskere trygt skal kunne udleve deres privatliv i både den fysiske og den digitale verden uden at blive udsat for overgreb. Digitale overgreb er dybt krænkende og ødelæggende for ofrene, og i modsætning til fysiske overgreb stopper overgrebet ikke, når den fysiske handling er stoppet. Materialet deles og sælges på nettet og kan derfor fortsætte med at forfølge ofrene.

Desværre ser vi flere og flere eksempler på digitale overgreb, som rammer både børn, unge og voksne.

Det er derfor afgørende for regeringen, at der sættes ind, så den udvikling stoppes. Det kræver en effektiv forebyggelses- og efterforskningsindsats og den til enhver tid rette strafferetlige beskyttelse.

Regeringen har derfor den 5. februar 2020 fremsat et lovforslag om ændring af retsplejeloven (Styrkelse af politiets muligheder for efterforskning af kriminalitet på internettet), der bl.a. udvider politiets muligheder for at anvende hemmelige agenter som led i efterforskningen af udbredelse og besiddelse af pornografisk materiale af personer under 18 år.

Jeg har endvidere bedt mit embedsværk om at igangsætte en undersøgelse af, om de nuværende regler i straffeloven er tilstrækkelige. I den forbindelse vil andre landes erfaringer blive inddraget.

Spørgsmålet om bekæmpelse af digitale krænkelser har herudover forbindelse til mere generelle overvejelser om sociale mediers betydning. Det er en kompleks problemstilling, som kalder på regulering, men som også rejser en række principielle spørgsmål, herunder i forhold til ytrings- og informationsfriheden. Derfor har regeringen igangsat et arbejde med at se på regulering af sociale medier.

Jeg er endvidere åben for at drøfte andre gode forslag, der kan bidrage til kampen mod digitale overgreb.

2. Visse digitale sexkrænkelser, såsom hævnporno, omfatter situationer, hvor der sker deling eller offentliggørelse af nøgenbilleder, herunder billeder eller videoer af seksuel karakter, uden samtykke fra den afbildede person.

Hvis den afbildede person er over 18 år, vil deling eller offentliggørelse af nøgenbilleder/videoer, herunder billeder eller videoer med af seksuel karakter, uden samtykke fra den afbildede person, som udgangspunkt være en overtrædelse af straffelovens § 264 d (videregivelse af billeder om private forhold) og straffelovens § 232 (blufærdighedskrænkelse). Blufærdighedskrænkelse er en seksualforbrydelse.

Hvis den afbildede person er under 18 år, og der er tale om pornografiske billeder/videoer, vil der som udgangspunkt være tale om en overtrædelse af straffelovens § 235, stk. 1 (udbredelse af børnepornografisk materiale). Hvis der er tale om billeder/videoer, der ikke har et pornografisk indhold, kan der efter omstændighederne være tale om en overtrædelse af straffelovens § 232 (blufærdighedskrænkelse) og § 264 d (videregivelse af billeder om private forhold).

3. For så vidt angår forebyggelse og efterforskning af digitale overgreb har Justitsministeriet til brug for besvarelsen endvidere indhentet en udtalelse fra Rigspolitiet, der har oplyst følgende:

”Rigspolitiets Nationale Cyber Crime Center (NC3) tager sig af kriminalitetsforebyggelse og efterforskning på it-området, herunder digitale sexkrænkelser.

Rigspolitiet kan oplyse, at NC3 sammen med Trygfonden har udviklet hjemmesiden sikreside.dk. Hjemmesiden henvender sig til børn og deres forældre, og giver information om god og sikker adfærd på nettet.

Sideløbende hermed har NC3, ligeledes i samarbejde med Trygfonden, udarbejdet undervisningsmateriale om digital dannelse og oplysning til unge i alderen 12-16 år. Undervisningsmaterialet vedrører grooming, beskyttelse af passwords og deling af billeder. Materialet anvendes af politifolk, der arbejder med forebyggelse, samt af kommunernes SSP-konsulenter til brug for klasseundervisning for de ældste elever i folkeskolen.

NC3 har i 2018 udviklet en vejledning til brug for Landsorganisationen af Kvindekrisecentre (LOKK) med henblik på råd og vejledning til de personer, der, bl.a. på grund af seksuelle krænkelse af fysisk og/eller digital karakter, opsøger krisecentrene for at imødegå dels stalking via de digitale medier, dels hacking af deres konti via netbank og e-boks. Vejledningen er senere udbredt til kommunernes rådgivningscentre, Dansk Stalking Center m.fl.

I 2018 og 2019 har NC3 deltaget på Ungdommens Folkemøde sammen med Rigspolitiets Nationale Forebyggelse Center (NFC) og Københavns Politi, hvor politiet med forskellige stande – bl.a. én om hjemmesiden sikreside.dk – har skabt opmærksomhed om bl.a. digitale sexkrænkelser blandt de unge, herunder hvordan sådanne krænkelser kan forebygges.

Rigspolitiet oprettede i april 2019 en ny digital anmeldelsesportal til anmeldelse af it-relaterede-seksualforbrydelser, herunder digitale sexkrænkelser. Anmeldelsesportalen administreres af NC3, og anmeldelserne visiteres på hverdage inden for almindelig arbejdstid.

Sager, der anmeldes digitalt forankres i en politikreds, ligesom det er politikredsen, der har ansvaret for at vejlede den forurettede om bistandsadvokat, kontaktperson, offerrådgivning mv. I forbindelse med sager der anmeldes digitalt, foretager NC3 visse sagsbehandlingsskridt, inden sagerne oversendes til en politikreds, herunder blandt andet bevissikring, sletning og bistand til forurettede i forhold til at få fjernet søgeresultaterne på internettet (afindeksering af materiale) samt eventuel underretning af udenlandske politimyndigheder.

NC3 oprettede pr. 1. november 2019 et Single Point of Contact (SPOC). Dette skete med henblik på at forstærke indsatsen mod digitale sexkrænkelser, herunder på baggrund af et stadig større antal digitale platforme, en stadig mere dynamisk interaktion mellem forskellige digitale platforme og sociale medier samt for at optimere politiets henvendelser til digitale platforme og sociale medier. Samtidig understøtter SPOC'en politikredsenes behandling af sådanne sager – både enkeltstående sager og i større komplekser som eksempelvis Umbrella-sagen.

Det er SPOC'en der foretager hastesikring af digitale spor samt fjernelse og/eller afindeksering af materialet, uagtet om anmeldelserne er indgivet til en politikreds eller via den digitale anmeldelsesportal. SPOC'en varetager desuden kontakten til relevante digitale platforme og sociale medier, herunder f.eks. Google, Facebook, Twitter, Instagram, Pornhub mv.”